

stillet under Nr. 92, haaber jeg, at det ærebe Thing vil forkaste, da det vilde være noget heelt Nødt at komme til at slaae en Gammelstat fast. Det forekommer mig, at det saa tidt og ofte er udtalt her i Thinget, at Hartkornsbefattningen er en saa ulige Befattning, at man ikke fremtidigt skal bygge paa den, og hidtil har Forstanderstabet haft en meget vid Virkefreds i Henseende til dets Beslutning om, hvormeget der skulde lignedes paa Formue og Leilighed og hvormeget paa Hartkornet. Det vilde virkelig være en stærk Tilbagegang, hvis man vedtog en saadan Bestemmelse. Jeg vil derfor haabe, at det ærebe Thing ikke gaaer ind herpaa.

Hvad Sognefogderne angaaer, da troer jeg, at det Samme er Tilfældet med de Forslag, der i denne Retning ere stillede, som med Forslaget angaaende Skolecommissionen, at man griber altfor meget ind i de Stillinger, som man dog virkelig ikke fuldstændigt kan ordne ved denne Lov; man kan vel ikke unblade her at berøre dem, men man bør ikke aldeles forandre dem, om man ogsaa er utilfreds med det Bestaaende. Forskrifter om Sognefogdens Stilling henhøre under en anden Lov, og jeg vil i saa Henseende henholde mig til, hvad der er udtalt af den høitærede Minister, hvorimod jeg troer, at det ærebe Medlem for Thisted Amts 2den Valgfreds (Klein) tillagde Sognefogedbestillingen en altfor stor Betydning; thi jeg billiger, hvad der er udtalt af den høitærede Minister, at vore Bestræbelser skulle gaae ud paa mere og mere at fratage Sognefogderne deres Forretninger, og saa ville vi ogsaa nok tilsidst komme til, enten at afskaffe Vønningen til dem eller til reent at undvære dem.

Ordføreren: Det er det Forslag, som nylig blev forsvaret paanh af det ærebe Medlem for Thisted Amts 2den Valgfreds (Klein), som har foranlediget mig til at begjære Ordet. Det ærebe Medlem meente, at det var Loven, der skulde bestemme Skattnormerne, og ikke Communen; men efter hans Forslag bliver det netop Communen, og ikke Loven, der gjør det. Dersom det ærebe Medlem vilde foreslaae et bestemt Forhold, hvorefter Com-

muneffatten skulde lignedes, saa og saameget paa Hartkorn og saa og saameget paa Formue og Leilighed, saa kunde jeg forstaae, at han sagde, at det var Loven, der bestemte det; efter hans Forslag er det derimod ikke Loven, der bliver det bestemmende, men det Tilfældige i det Forhold, hvori man har paalignet Skatten i de sidste tre Aar, og denne Tilfældighed vil han saa slaae fast. Den Gammelstat til Statskassen, som hviler paa Hartkornet, er virkelig ikke saa velseet, at man skulde troe, at Befolkningen længes efter ogsaa at faae en Gammelstat paa Hartkornet med Hensyn til Communeffatter. Jeg troer tværtimod, at man har faaet nok af Gammelstaten, saa at man ikke ønsker at faae mere deraf. Det ærebe Medlem spurgte, om det da var Udvalgets Mening, at der nu pludselig skulde stee et stort Omsving i det Forhold, hvori man hidtil har paalignet Skatten. Nei, dette er ikke Udvalgets Mening, men det er Udvalgets Mening, at, naar Forholdet i Communen forandres, skulde ogsaa Forholdet mellem Hartkorns og Formue og Leilighedsbesattning kunne forandres. Jeg skal blot nævne eet Exempel: Naar man tænker sig en meget stor Gudsbedder, der har betydelige Eiendomme i flere Communer, saa er det efter Forholdene rimeligt, at man i den Commune, hvor han boer, vil paaligne ham en meget stor Deel af Communens Udgifter efter Formue og Leilighed, fordi der saa, foruden de Hartkornsskatter, som han skal betale af det Hartkorn, han har i Sognet, tillige kan paalignes ham efter Formue og Leilighed efter samtlige de Indtægter, han har fra de andre Sogne. Der vil altsaa Formues- og Leilighedsffatten være høiere; men derimod vil den i de andre Communer, hvorfra han har sine Indtægter, være mere lav, thi der vil man sige: Vi vilde ikke faae Meget af ham ved at lægge høi Skat paa Formue og Leilighed, og vi maae derfor lægge saa Meget som muligt paa Hartkornet; det kunne vi saa beskatte høiere. Nu bliver det ærebe Medlems Forslag vedtaget, og det bliver slaaget fast i den Commune, hvor han nu boer, bliver Formue og Leilighedsffatten høi, og Hartkornsskatten lav, men saa vil den store Eiendomsbesidder flytte hen i en anden Commune, hvor